

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman

Str. Eugeniu Carada, nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Insuficienta descriere a faptei nu atrage anularea procesului verbal de contravenție, ci are drept consecință doar nulitatea relativă a actului – Recurs în interesul legii, promovat de Avocatul Poporului la I.C.C.J.

Avocatul Poporului a promovat la Înalta Curte de Casație și Justiție un **Recurs în interesul legii** referitor la interpretarea și aplicarea art. 16 și art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, modificată și completată, în sensul de a stabili dacă descrierea insuficientă a faptei echivalează cu lipsa mențiunilor privind fapta săvârșită, atrăgând astfel nulitatea absolută a procesului verbal de contravenție sau echivalează cu neîndeplinirea cerinței privind descrierea faptei contravenționale și atrage nulitatea relativă. În opinia Avocatului Poporului, insuficienta descriere a faptei în procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției atrage incidența art. 16 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, respectiv nulitatea relativă.

Promovarea Recursului în interesul legii s-a datorat faptului că în practica judecătorească au existat orientări jurisprudențiale diferite. Unele instanțe au apreciat că cerința agentului constator de a realiza o descriere în concret a acțiunii sau inacțiunii autorului faptei săvârșite **are o natură imperativă**, întrucât în lipsa unei descrieri corespunzătoare a faptei, instanța nu poate exercita controlul de legalitate și temeinicie a procesului-verbal, rațiunea instituirii ei fiind aceea de a permite instanței de judecată cercetarea legalității actului constator, prin stabilirea faptelor materiale și verificarea încadrării juridice. Prin urmare, în lipsa mențiunilor privind fapta săvârșită se înțelege și descrierea insuficientă a faptei, care permite verificarea aspectelor de legalitate și temeinicie supuse controlului judecătoresc, respectiv stabilirea faptelor materiale și verificarea încadrării juridice pe care acestea au primit-o și a justeții sancțiunii aplicate. Pentru considerentele mai sus expuse, instanțele de judecată **au anulat procesele verbale de contravenție**. În opinia altor instanțe, descrierea insuficientă a faptei contravenționale reținute în sarcina petentului echivalează cu neîndeplinirea cerinței privind descrierea faptei contravenționale și **atrage nulitatea relativă a actului sancționator**, condiționată de producerea unei vătămări ce nu poate fi înlăturată, în temeiul art. 16 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, cu modificările și

completările ulterioare, astfel cum acesta a fost dezlegat prin Decizia nr. XXII din martie 2007 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție într-un recurs în interesul legii. S-a susținut că nulitatea absolută, **necondiționată de existența vreunei vătămări, intervine în temeiul art. 17 numai atunci când mențiunile cu privire la faptă, descrierea acesteia sau prezentarea ei lipsesc cu desăvârșire**, în timp ce nulitatea relativă, condiționată de vătămare, este incidentă în temeiul art. 16 atunci când prezentarea faptei este deficitară, neputându-se stabili, de exemplu, elemente din care să reiasă gravitatea faptei sau forma de vinovăție a contravenientului.

Având în vedere considerentele care au stat la baza Deciziei nr. XXII/2007 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Avocatul Poporului apreciază că situațiile în care nerespectarea anumitor cerințe atrage întotdeauna nulitatea actului întocmit de agentul constator al contravenției sunt **strict și limitativ determinate în cuprinsul art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001** (lipsa mențiunilor privind numele, prenumele și calitatea agentului constator, numele și prenumele contravenientului, iar în cazul persoanei juridice lipsa denumirii și a sediului acesteia, a faptei săvârșite și a datei comiterii acesteia sau a semnăturii agentului constator). Regimul nulității absolute este unul particular, aceasta fiind sancțiunea aplicabilă în cazul încălcării unor norme legale care protejează interesul general al societății; iar aplicarea ei presupune o vătămare prezumată absolut și care nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de contravenție. Datorită efectelor juridice drastice, legiuitorul a redus mult situațiile în care aceasta este incidentă. În toate celelalte cazuri de nerespectare a cerințelor pe care trebuie să le întrunească un asemenea act, aici intrând și **descrierea faptei contravenționale**, cu indicarea datei, orei și locului în care a fost săvârșită, precum și arătarea tuturor împrejurărilor ce pot servi la aprecierea gravității faptei și la evaluarea eventualelor pagube pricinuite, se sancționează cu nulitate relativă, petentul trebuind să facă dovada unei vătămări ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea actului. În caz contrar, omisiunile pot fi acoperite direct în fața instanței de judecată, care va putea reindividualiza sancțiunea aplicată, când sesizează circumstanțe faptice diferite de cele succint prezentate în procesul-verbal. Actul de constatare și sancționare a contravenției se bucură de prezumția de legalitate, însă, atunci când este formulată o plângere împotriva acesteia, este contestată chiar prezumția de care se bucură. În acest caz, instanța de judecată competentă va administra probele prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal.

Celelalte argumente care stau la baza opiniei Avocatului Poporului pot fi consultate pe site-ul instituției, la secțiunea **Recursul în interesul legii – 2018**.

Matei Vîrtosu
Purtător de cuvânt
AVOCATUL POPORULUI

14 februarie 2018